

بسمه تعالی

طرح درس "کنترل، پایش و ارزشیابی در سلامت"

پیش نیازها:-

تعداد واحد درسی: ۱ واحد نظری

مشخصات مدرسین:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	تلفن دفتر کار	ایمیل
کمال	قلی پور	دانشیار	مدیریت و سیاست گذاری	۳۳۲۵۱۳۷۶	kqolipour@gmail.com

اهداف اختصاصی:

از فراگیران انتظار می رود در پایان این درس بتوانند:

۱. با مفاهیم و اصطلاحات رایج در ارزیابی و ارزشیابی نظام سلامت آشنا گردند
۲. با کاربرد روش ها و ابزارهای کمی و کیفی ارزیابی و ارزشیابی در نظام سلامت آشنا گردند
۳. با کلیات اعتباربخشی در نظام سلامت آشنا گردند
۴. با انجام عملی ارزیابی و ارزشیابی در نظام سلامت آشنا گردند

تعریف درس: آشنایی کامل دانشجویان با روشهای کنترل، پایش و ارزشیابی کمی و کیفی مراقبت های بهداشتی و درمانی

در چارچوب استانداردهای خدمات و مراقبت های بهداشتی و درمانی شبکه و بیمارستان.

نوع محتوا (نظری/عملی)

ردیف	عنوان	تاریخ	تهیه کننده	نوع (صوتی یا (چند رسانه ای	اسلاید یا فایل متنی
۱	ارائه طرح درس، تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات رایج در ارزیابی سلامت (تعیین عرصه های بهداشتی درمانی برای ارزشیابی در عمل)		دکتر قلی پور	ارائه حضوری	اسلاید
۲	پایش، ارزیابی و ارزشیابی (Monitoring & Evaluation)		دکتر قلی پور دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید
۳	برنامه ریزی برای پایش و ارزشیابی		دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید/ گزارش متنی
۴	تحلیل نتایج ارزشیابی و کاربرد آنها		دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید/ گزارش متنی
۵	اعتبار بخشی کلیات، برنامه ها و روش اجرای اعتبار بخشی و اعتبار سنجی		دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید/ گزارش متنی
۶	روش ها و ابزارها برای ارزیابی و ارزشیابی عرصه های بهداشتی درمانی ^δ		دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید/ گزارش متنی
۷	روش ها و ابزارهای جمع آوری داده (کمی و کیفی) در ارزیابی و ارزشیابی ^β		دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید/ گزارش متنی
۸	ارزشیابی فرایند در خانه بهداشت / مرکز بهداشتی درمانی		دانشجویان	بررسی میدانی	انجام کار عملی
۹	ارائه گزارش ارزشیابی **		دانشجویان	ارائه حضوری	اسلاید/ گزارش متنی

** ارائه گزارش ارزشیابی در یک عرصه بهداشتی یا درمانی

۱ δ: مدل ارزشیابی CIPP، ۲: مدل زنجیره ای (Logic)، ۳: Audit، ۴: Rapid appraisal methods، ۵: ISO، ۶: Participatory methods

β: ۱: مشاهده، ۲: مصاحبه، ۳: بحث گروهی متمرکز، ۴: چک لیست، ۵: پرسشنامه، ۶: تکنیک دلفی

روش ارائه درس:

شیوه آموزش بر محوریت دانشجو استوار بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده در چارچوب ضوابط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز به صورت مشارکتی، بحث جمعی، سخنرانی دانشجویان و پرسش و پاسخ (در ارتباط با سرفصل ها) اداره خواهد شد. سخنرانی دانشجویان بصورت انفرادی ارائه شده و در پایان جلسه توسط استاد جمع بندی خواهد شد.

سرفصل های مربوط به کاربرد روشهای ارزیابی و ارزشیابی در نظام سلامت بطور عملی در عرصه های ارائه خدمات بهداشتی و درمانی کار شده و نتایج حاصله توسط دانشجویان (بصورت چرخشی) در کلاس درس با مناسب ترین شیوه ارائه خواهد شد. دانشجویان محترم در پایان ارائه، گزارش کتبی خود را تحویل خواهند داد.

تکالیف:

انتظار می‌رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را مرور کرده و در بحث‌های گروهی مشارکت فعال داشته باشند، چرا که حضور ذهن عزیزان منجر به یادگیری عمیق‌تر خواهد گردید.

در ارزشیابی عرصه‌های ارائه خدمات سلامت، دانشجویان بصورت تیمی و بر اساس برنامه، موضوع تعیین شده را مبتنی بر استانداردهای مربوطه ارزشیابی کرده و ضمن تحویل گزارش کتبی به استاد مربوطه در کلاس نیز ارائه خواهند داد.

امید آن داریم تا ضمن یادگیری و بکار بردن آموخته‌ها در موقعیت‌های شغلی آینده، مشاوره‌ی آگاه و امین برای دیگران باشیم تا با تکیه بر آگاهی، بینش صحیح و بهره‌جستن از خرد جمعی فردایی نیکوتر برای ایران عزیزمان ترسیم نماییم.

نحوه ارزشیابی :

- فعالیت‌های کلاسی (شرکت در کلاس و مشارکت در مباحث): ۲ نمره
- ارائه مطالب درسی (سخنرانی و ارائه نتایج ارزشیابی): ۶ نمره
- ارائه گزارش کار (گزارش مکتوب فرایند ارزشیابی در عرصه‌های تعیین شده): ۶ نمره
- آزمون پایان ترم (مطابق برنامه امتحانات دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی): ۶ نمره

منابع توصیه شده توسط مدرسین:

1. آرنل، فینک، ترجمه شاهوردی، مهدی؛ شیر، یوسف؛ "اصول ارزشیابی (راهنمای برنامه‌ها، پژوهشها و سیاست‌گذاریهای بهداشتی)"، انتشارات قاضی جهانی، تبریز، ۱۳۷۸
2. صدقیانی، ابراهیم؛ "ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی و استانداردهای خدمات و مراقبت‌های درمانی در بیمارستانها"، جزوه درسی
3. وارکویزر، سی‌ام؛ پتمناتان، آی؛ براونلی، آ؛ ترجمه ستوده مرام، اسفندیار؛ دژکام، محمود؛ زعیم، مرتضی؛ "تحقیق در سیستم‌های بهداشتی درمانی"، سازمان بهداشت جهانی، انتشارات معاونت پژوهشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تهران، ۱۳۷۶
4. ابوالحسنی، فرید؛ "مدیریت برنامه‌های تندرستی (رویکرد نظام دار برای ارتقای کارایی برنامه‌های تندرستی)"، انتشارات برای فردا، تهران، ۱۳۸۳
5. ادیب حاج باقری، محسن؛ پرویزی، سرور؛ صلصالی، مهوش؛ "روش‌های تحقیق کیفی"، انتشارات بشری، تهران، ۱۳۸۹
6. امامی، محمد حسن؛ سرایداران، مجید؛ شایقی، اصیله؛ "استاندارد بین‌المللی اعتبار بخشی بیمارستان‌ها". انتشارات اندیشه گستر، تهران، ۱۳۸۸
7. شاول؛ "جعبه ابزار برنامه‌های اعتباربخشی"، ترجمه تبریزی، جعفر صادق؛ غریبی، فرید. انتشارات الوین، تبریز، ۱۳۹۱
8. عسگری، نادر و همکاران؛ استاندارد‌های اعتبار بخشی ملی بیمارستان‌های ایران"، انتشارات آفتاب اندیشه، تهران، ۱۳۹۵
9. هنرور محمدرضا؛ نجفی، نسیمه؛ عزیزی، طاهره؛ ابزاربرنامه‌ریزی، پایش و ارزشیابی ویژه مدیران"، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ۱۳۹۵

10. Walburg J, editor. Performance management in health care: improving patient outcomes: an integrated approach. Psychology Press; 2006.
11. Stufflebeam DL. Foundational models for 21st century program evaluation. In Evaluation models: Viewpoints on educational and human services evaluation 2000 (pp. 33-83). Dordrecht: Springer Netherlands.